

listu dal javljati, da on ima največ pravice do srbske kraljeve krone. — Kralj Aleksander daje novo, sedanjemu času primerno ustavo izdelavati.

Afrika. Anglija je nekaj zemlje, katero si Francozi osvajajo, odstopila kongijski državi, in vsled tega velika razburjenost na Francoskem, zlasti ker je kongijska država proti francoskim naselbinam zgradila več trdnjav. Do boja brz ne pride, vendar bode ta zadeva delala sitnosti novi francoski vladi.

Za poduk in kratek čas.

Turki na Dravskem polju.

Zgodovinska črtica; spisal M. Slekovec.

(Konec.)

Enako se je na Dravskem polju godilo tudi l. 1529, ko je sultan Sulejman po brezuspešnem obleganju Dunaja tiral svoje divje trume mimo Maribora, Slov. Bistrice, katero so Turki požgali, čez Konjice in Celje nazaj v domovino, da bi se pripravil za nov, — hujši naval. In zares, že l. 1532. je zbral ogromno armado ter je z njo vihral čez Ogersko naravnost proti glavnemu mestu našega cesarstva. Pa pri Kiseku, majhni trdnjavi ob ogersko-štajarski meji ga ustavi hrabri Nikolaj Jurešič ter trdnjavo tri tedne tako junaško brani, da je sultan Sulejman zgubil veselje in pogum, obiskati, kakor je bil poprej v velikem napuhu trdil, cesarja Karola na Nemškem.

Vsled tega je bila sicer Nemčija rešena, toda joj ubogi Štajarski, čez katero so se Turki dne 4. sept. razlili. Zaradi neprestanega deževja in jako slabega pota valila se je vojska počasno naprej. Pokončaje vse, kar njim na pot pride, prilomastijo Turki dne 11. septembra pred Gradec. A slavni Kacijanar je prišel glavnemu mestu štajarske dežele še o pravem času na pomoč, zato so se Turki že naslednji dan obrnili proti jugu. Na večer tistega dne je glavni oddelek turške vojske počival pri Lipnici, manjše čete pa se že po Slov. goricah ropale in požigale.

Od Lipnice so Turčini vihrali nad Svičino, katero so užgali. Dne 17. septembra je sultan po trudapolnem hodu čez bregove in močvirnate kraje došel z glavno armado pred Maribor. Mesto se je pod vodstvom Žige Višnjegorskega junaško branilo in tri sovražne naskoke srečno odbilo. Ker so Turkom bile cesarske trume vedno za petami ter njim nagajale od vseh strani, podali so se dne 20. in 21. septembra prek mosta, katerega je bil veliki vezir Ibrahim napravil, na drugo stran Drave. Pa na prodnatem Ptujskem polju jim je manjkalo zdrave in čiste vode, pa tudi potrebnega živeža. Zato so se, sežgavši most za seboj, razlili na vse strani. Ena četa je ropala pod Pohorjem in razdajala grade Slivnico, Fram in Lembah ter dospelši v Ruše, ubila tamošnjega župnika. Druga je udrila proti Celju in plenila ondi, glavna armada je pa razsajala po Dravskem polju, užgale cerkev Sv. Vida, razdajala gradič Tram ter dospela dne 22. septembra pred Ptuj. Prepustivši mesto in Spodnje Ptujsko polje četam, ki so iz Slov. goric tje prihrule, odrinil je sultan še tisti dan po blatnih haloških klancih, v katerih je mnogo živalij obležalo in pocapalo, v Vinico na Hrvaškem. V Turškem vrhu je baje smrt dohitela soprogo nekega paše, katero so tamkaj pokopali in na njen grob položili velik kamen.

Turške čete, ki so po Slov. goricah ropale, so požgavši cerkev Sv. Ožbalda v Ptujskem predmestju, hrule mimo Velike nedelje, razdajale Ormož ter se pri

Varaždinu združile z glavno armado, katero je sultan, zaradi nepovoljnega uspeha ves pobit, tje pripeljal. Od tam so se Turčini pomaknili nazaj s svojo domovino.

To je bil najbrž zadnji naval Turkov na Dravsko polje, kajti da-si beremo, da so Turčini tudi v poznejših letih obiskali še nekaterekrat Slov. Štajar, vendar nikjer ne zasledimo, da bi bili tudi na Ptujsko polje došli.

Omeniti nam je še, da je najbrž pri zadnjem valu l. 1532. na Dravskem polju, zlasti na gornjem ostalo precej Turkov, ki so se ondi celo udomačili. Zato se nahajajo še dan danes v Cirkovicah, pri Sv. Lovrencu, na Hajdinju in drugod turška rodbinska imena, kakor Baša, Sagadin, Mustafa, Murat, Hasenmali. Slednjih eden se je pred nekaterimi leti iz Hajdinske župnije priženil v Stojnce, in tako se zamore tudi starodavna Stojanova vas ponašati s »Hasanom malim«.

Tudi Kari in Šalamuni so brezdvomno turškega izvira. Enako, če ne bolj, kakor Slov. Šajar, kjer štejemo 34 turških navalov, o katerih bodo obširneje poročale letošnje Slovenske večernice naše slavne družbe sv. Mohorja, trpeli sta tudi Kranjska in Koroška; več kakor tri sto let je Turčin pustošil zlasti one dežele, v katerih Slovenci prebivajo. Pri tolikih in tako silnih navalih se pač ni čuditi, da smo Slovenci v omiki in napredku za drugimi narodi zaostali, in ako nam to drugi narodi, — zlasti nekateri Nemci očitajo — je to ne le grdo, temveč tudi zelo nevhvalno. Ko so oni zidali cerkve, gojili vednosti, književnost in omiko, ko so cvetela njih mesta, napredovala kupčija in obrtnost, stal je ubogi Slovenec z orožjem v roki na straži, varovajoč svoje imetje, domovino, pa tudi druge dežele vedno pretečega sovražnika, bojeval se je slovenski sin s krutim Turčinom. In zato, da je narod slovenski toliko stoletij odbijal turško silo in srečno zadržal pogubonosne valove, ki so pretili zaliti vso Evropo in ugonobiti krščanstvo in omiko, zato, da, za to je zdaj teptan in zaničevan! Nehvaležnost je bila, je in menda tudi bode plačilo sveta. Toda

Hrast se strese, hrib se gane,
Svet in vse se spremeni,
Al' Slovenec zvest ostane,
Zvest vse svoje žive dni!

Smešnica. Jurče čita v šoli jecljaje: »Go—gospod, tu je do—dobro biti. Če ho—hočeš, si bo—bomo tu t—tri ko—kočice posta—posta—postavili«. Učitelj ga posvari: »Jurče, pazi, če ne, dobiš zausnico!«. Jurče čita dalje: »Tebi eno, Mojzesu eno in Eliji eno«.

Razne stvari.

(Slovenskega društva) odbor je imel v Celju zadnji terek posvetovanje in sklenil, prihodnji teden v Celje poklicati slovenske zaupne može, da se bodo pogovorili, kaj bode še treba storiti glede slovenskih paralelk na celjski gimnaziji.

(Družba sv. Cirila in Metoda.) Pri dekanjski konferenciji v Kozjem zbrani č. gg. duhovniki so zložili za to prekornostno družbo 25 kron in na naše upravnistvo poslali. Živeli!

(Vabilo.) Kmečko bralno društvo pri sv. Križu vise Maribora bode v nedeljo, dne 10. t. m. ob treh popoldne zborovalo v Koroščevi gostilni. Na dnevnem redu so: podučni govori o kmetijstvu, šaljivo srečkanje, petje in prosta zabava. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Slovenske Matice) odborova skupščina bode v sredo dne 13. junija ob pol 6 uri popoldne v druš-